

KANCELLIETS BREVBØGER

VEDRØRENDE DANMARKS INDRE FORHOLD

I UDDRAG

UDGIVNE VED

L. LAURSEN

AF

RIGSARKIVET.

1586—1602.

KØBENHAVN.

I KOMMISSION HOS C. A. REITZEL.

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICH
(AARHUS SIMULERT)

1913.

Kancelliets brevbøger finns på följande länkadress: <https://www.sa.dk/ao-soegesider/da/other/other-collection/28> Här följer de utdrag som berör Fredriksborg, dess trädgårdsmästare, krogen och skolan.

Kancelliets brevbøger 1601, sid 671

—¹ (**Kronborg**). Bestalling for Hendrik Hermensen som Urtegaardsmand paa Frederiksborg Slot. Han skal passe Kongens Have med Tilbehør, plante og arbejde deri efter en Urtegaardsmands Bestilling og være Lensmanden paa Frederiksborg lydlig. Han skal, fra sidste Paaske at regne, have 30 gl. Dlr. og 2 sædvanlige Hofklædninger i aarlig Løn. Han skal selv have 4 Dlr. hver Maaned i Kostpenge og maa om Sommeren holde 2 Svende og om Vinteren 1 Svend og til hver Svend oppebære 3 Dlr. om Maaneden i Kostpenge, at regne fra sidste Mikkelsdag. Sj. R. 14, 336 b.

---

¹ I Sj. R. er dette og det følgende Brev dateret: 10. Aug.; dette er dog vistnok en Fejlskrift for 10. Okt., da Brevene ere indførte mellem Breve af 9. og 11. Okt.

Kancelliets brevbøger 1630, sid 119

—¹ Fundats for Skolen i Hillerød. K. med vedlagt Kopi. Sj. R. 18, 490. (Tr.: CCD. IV. 512 ff. Dsk. KL. III. 179 f. Hofmans Fundat. VII. 169 f. P. Bendtsen: Efterretn. om den lærde Skole i Frederiksborg S. 13 ff. F. P. J. Dahl: Histor. Efterretn. om den lærde Skole ved Frederiksborg 1. H. Bil. S. V. ff.).

---

¹ Fundatsen er i Konc. og Kopien dateret 29. Marts, bagpaa Konc. 31. Marts, bagpaa Kopien 19. Marts og i Sj. R. 31. Marts. Den nu vistnok forsvundne Orig., som endnu i 1831 fandtes i Hillerød lærde Skole, skal have været dateret 29. Marts, jvfr. F. P. J. Dahl: Hist. Efterretn. S. 22.

29. Dec. (Frederiksborg). Forleningsbrev for Ifver Pedersen paa Kroen ved Frederiksborg Slot. [Enslydende med Forleningsbrevet af 8. Maj 1625 for Rasmus Melkiorsen med følgende Tilføjelse (efter det aabne Brev af 24. Dec. 1627 for samme):] Ingen uden han maa herefter herbergere fremmede Folk. Dersom der ankommer saa mange Fremmede, at de ikke kan logere i Kroen, skal de øvrige indkvarteres af Kongens Hof-furér i andre Logementer her sammesteds. Sj. R. 18, 544 b. K. Orig.

— (**Frederiksborg**). Skøde til Hendrik Hermansen, Kongens Gartner, paa et Stykke Jord ved Hillerød for Frederiksborg Slot mod Sparepenge, 16^{1/2} Roder fra Slotssøen øster op til Vejen ud mod Sparepenge, 58 Roder 2 Alen i Længden derfra sønderud ind imod Byen og 19 Roder 1^{1/2} Alen i Bredden ved den søndre Ende imod Byen fra Hjørnet paa Hans Skovriders Vang og øster op imod Skansen. Sj. R. 18, 550 b. (Se Kr. Sk.).

22. Marts (Frederiksborg). Aab. Brev, hvorved Hendrik Nielsen, Ridefoged, Hendrik Hermansen, Gartner, Hans Pedersen og Christen Matsen, alle boende i Hillerød, faar Bevilling paa Kroen for Frederiksborg Slot kvit og fri uden al Afgift og Tyngge. En af de 4 Mænd skal bo i Kroen og have sit Tilhold dér som Vært. Han skal aarlig have 200 Læs Ved af Kronens Skove, som Embedsmanden sammesteds skal lade ham udvise, Foder til 2 Heste og 2 Køer og fri Olden paa Kronens Skove i Frederiksborg Len til sine egne hjemmefødte Svin, naar der er Olden. Han maa faa Vin af Kongens Kælder dér paa Slottet for det Køb, for hvilket den er indkøbt, saa at han kan udtappe noget i Kroen, dog maa han ikke sælge Vin i Ametal ud af Kroen. Flæsk, salt Fisk og andet sligt, som han har fornødent til Udspisning, skal han ligeledes have for en rimelig Pris. Ingen anden i Hillerød eller omkring Slottet maa udtappe udover det, som de behøver til deres egen Husholdning, medmindre de har eller kan faa Kongens særlige Privilegium derpaa. Værten i Kroen skal have den, ligesom hans Formand har haft den, hvorimod han og de andre Mænd, som tilsammen skal holde Kroen, skal være forpligtet til at holde Kongens Hoftjenere i Gaarden og Kancelliet og deres medhavende Folk med Senge og Kammer, Hø, Havre og Strøelse til deres Heste, om de begærer det, saa at de før nogen anden skal have deres Losamenter og Værelser, medens de ligger dér, og skaffe dem saavel som de fremmede og andre, som maatte gæste Kroen, god Redelighed til Mad og Øl samt Hø, Havre og Strøfoder for en temmelig og billig Betaling, saa at Hoftjenerne eller den vejfarende Mand, fremmede eller Indbyggere, som gæster Kroen, ikke med Billighed kan beklage sig. Ingen uden han maa herefter herbergere fremmede Folk, og hvis der skulde ankomme saa mange fremmede, at de ikke kan logeres i Kroen, skal de øvrige indkvarteres af Hoffurere i andre Losamenter dér sammesteds. De 4 Mænd skal være forpligtede til at vedligeholde Kroen og paase, at det gaar skikkeligt til i Kroen. Sj. R. 18, 560 b.

— Aab. Brev, hvorved Johanne Jensdatter, Hustru til Hendrik Hermandsen, Kongens Gartner ved Frederiksborg Slot, for den flittige Tjeneste, som han har bevist Kongen, faar Bevilling til efter Mandens Død at forblive bosiddende paa Livstid i Hillerød ved Frederiksborg Slot og dér bruge sin Næring uden at besværes med Skat eller anden kongelig Tyngde, ligesom andre Slotstjenere sammesteds². Sj. R. 19, 74.

— Miss. til Hans Uldrick om at lade Valentin Gartner og Rasmus Jacobsen, som er antaget til at vare paa Haverne ved Frederiksborg², faa samme aarlige Løn, som deres Formænd har haft. Sj. T. 27, 213.

---

¹ Maanedens Navn er glemt i Sj. T. ² Overskriften har: Urtegaardsmændene paa Frederiksborg.

— Miss. til Københavns Højlærde². Da Kongen gerne ser, at Skolen i Hillerød ved Frederiksborg daglig maatte forbedres, anmoder Kongen dem om at anordne, at aarlig 2 af de bedst begavede Disciple, som promoveres fra nævnte Skole til Akademiet, og som har de ringeste midler til deres Ophold, straks maa blive optaget i Kommunitetet og faa deres Kost ligesom de andre dér. Sj. T. 27, 347. (Tr.: Hofmans Fundat. VII, 172. F. R. J. Dahl: Efterr. om den lærde Skole ved Frederigsborg. 1. H. Bil. S. Xf.).

---

¹ De opregnes alle med deres Len sammen med Lensmændene i Norge efter Miss. til sidstnævnte i Sj. T. 27, 339 b. ² Universitetet.